
Töö number	2019_0069
Tellija	Lääne-Harju Vallavalitsus
Konsultant	Skepast&Puhkim OÜ Laki põik 2, 12915 Tallinn Telefon: +372 664 5808; e-post: info@skpk.ee Registrikood: 11255795
Kuupäev	02.2020

LÄÄNE-HARJU VALLA ÜLDPLANEERING 2030+

Lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Algatamine

Lääne-Harju Vallavolikogu 25. septembri 2018. a otsus nr 117 „Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“

SISUKORD

KOOSTAJAD	4
SISSEJUHATUS	6
1. ÜLDPLANEERINGU EESMÄRK.....	7
2. KSH EESMÄRK	8
3. ÜLDPLANEERINGU PÕHIMÕTTED	9
4. ÜLDPLANEERINGU ÜLESANDED.....	10
5. ÜLEVAADE EELDATAVAST KESKKONNAMÕJUST.....	15
5.1. KESKKONNAMÕJU STARTEEGILISE HINDAMISE KIRJELDUS.....	15
5.2. MÕJU NATURA 2000 VÖRGUSTIKU ALADELE.....	16
5.3. MÕJU LOODUSKESKKONNALE	16
5.4. MÕJU SOTSIAAL-MAJANDUSLIKULE KESKKONNALE	17
5.5. MÕJU KULTUURIKESKKONNALE	19
5.6. PIIRIÜLENE KESKKONNAMÕJU	19
5.7. KLIIMAMUUTUSTEGA ARVESTAMINE.....	19
6. SEOS STRATEEGILISTE DOKUMENTIDEGA.....	21
7. TEGEVUS- JA AJAKAVA	24
8. KAASAMISKAVA	25
8.1. INFOKANALID	25
8.2. KOOSTÖÖ TEGIJAD JA KAASATAVAD	25
9. ÜLDPLANEERINGU JOONISED	31
10. KOOSTATAVAD ANALÜÜSID	32
LISA 1. LÄHTEMATERJALID	33
LISA 2. ÜLEVAADE LÄÄNE-HARJU VALLAST	34
LISA 3. KOOSTÖÖ JA KAASAMISE KÄIGUS LAEKUNUD ETTEPANEKUD.....	35

KOOSTAJAD

Üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus koostati Lääne-Harju valla ning Skepast&Puhkim OÜ koostöös.

Lääne-Harju valla üldplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise töörühm:

Nimi	Ametikoht
Erki Ruben	Abivallavanem
Kerli Lambing	Ehitus-, planeeringute- ja keskkonnaosakonna juhataja
Ado Pallase	Planeeringute spetsialist
Hannes Liimann	Planeeringute spetsialist
Sven Liivak	Planeeringute spetsialist
Teele Kaljurand	Keskkonnaspetsialist
Erkki Pratka	Maakorraldaja (Padise ja Keila piirkond)
Elmar Iuha	Hankespetsialist (maakorraldus Paldiskis ja Vasalemmas)
Veljo Männiste	Ehitusspetsialist
Juhan Kuller	Ehitusspetsialist
Mart Arrak	Teedespetsialist
Meelis Baumann	Tehnovõrkude spetsialist (vesi ja kanal)
Nikolai Pitšugov	Volikogu keskkonna ja planeerimiskomisjoni esimees
Erki Ruben	Abivallavanem
Kerli Lambing	Ehitus-, planeeringute- ja keskkonnaosakonna juhataja

Skepast&Puhkim OÜ üldplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise töörühm:

Nimi	Valdkonnad / teemad
Anni Konsap, BSc geograafia, MA õigusteadus	Planeerija, projektijuht
Kadri Vaher, ruumilise keskkonna planeerija tase 7, MA urbanistika, MSc keskkonnatehnoloogia	Planeerija
Mildred Liinat, ruumilise keskkonna planeerija tase 7, MSc arhitektuur	Arhitekt-planeerija
Ivan Gavrilov, MSc arhitektuur	Arhitekt-planeerija
Piret Kirs, MA maastikuarhitekt	Planeerija
Kati Kraavi, MSc kinnisvaraplaneerimine	GIS-spetsialist, andmebaasid, joonised, 3D visualiseeringud
Piret Kikkas, MSc. keskkonnatehnika	Veevarustuse ja kanalisatsiooni insener
Valdeko Laats, MSc. ehitusinsener	Teedeinsener
Eike Riis, KSH juhtekspert MSc bioloogia	KSH aruande koostamine, ekspertide töö koordineerimine; looduskeskkond, looduskaitse, Natura 2000, rohevõrgustik jm elustiku ja ökoloogiaga seotud teemad; inimese tervis, sotsiaalsed vajadused ja vara; kultuuriväärtused
Moonika Lipping, keskkonnaekspert, BSc keskkonnakaitse, MA kommunikatsioonijuhtimine	KSH aruande koostamine; looduskeskkond, looduskaitse; maavarad ja maardlad; jäätmemajandus, keskkonnaohtlikud objektid; inimese tervis, sotsiaalsed vajadused ja vara; kultuuriväärtused

Nimi	Valdkonnad / teemad
Jüri Hion, keskkonnaekspert, BSc keskkonnatehnoloogia	KSH aruande koostamine; jäätmemajandus, keskkonnaohtlikud objektid; pinna- ja põhjavesi; taastuvenergeetika; inimese tervis, sotsiaalsed vajadused ja vara
Raimo Pajula, keskkonnaekspert, MSc geoökoloogia	Looduskeskkond, looduskaitse, Natura 2000, rohevõrgustik jm elustiku ja ökoloogiaga seotud teemad
Hendrik Puhkim, keskkonnaekspert, MSc geograafia ja ruumiline planeerimine	Sotsiaalmajanduslikud mõjud (maakasutus, taristu)

Konsultandi meeskonda on kaasatud ka Kajaja Acoustics OÜ meeskond, sh välisõhu ja müra eksperdid.

KSH juhtekspert Eike Riis vastab KeHJS-e § 34 lg 4 sätestatud nõuetele. Juhtekspert Eike Riis ning eksperdid Hendrik Puhkim ja Raimo Pajula on Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu (KeMÜ)¹ liikmed ning lähtuvalt ühingu põhikirjast järgivad oma töös keskkonnamõju hindaja head tava². Valla üldplaneeringut koostavad planeerijad on Eesti Planeerijate Ühingu liikmed.

Üldplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise meeskonna koosseis võib töö käigus täieneda, lähtudes eelkõige üldplaneeringuga kavandatavatest tegevustest ja nendega kaasneva eeldatava mõju iseloomust.

Kasutatud lühendid

EELIS	Eesti Looduse Infosüsteem
eRT	elektrooniline Riigi Teataja
KeHJS	keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus
KeÜS	keskkonnaseadustiku üldosa seadus
KKR	keskkonnaregister
KOV	kohalik omavalitsus
KSH	keskkonnamõju strateegiline hindamine
LS	lähteseisukohad
MP	maakonnaplaneering
PlanS	planeerimisseadus
VTK	väljatöötamise kavatsus
ÜP	üldplaneering

¹ KeMÜ on keskkonnamõju hindamisega tegelevate isikute vabatahtlik ühendus, mille eesmärk on keskkonnamõju hindamise (nii KMH kui ka KSH) süsteemi parendamine Eestis ja rahvusvaheliselt.

² <http://www.eaia.eu/kemu/heatava>

SISSEJUHATUS

Dokument koondab Lääne-Harju valla üldplaneeringu lähteseisukohad (LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (KSH VTK). LS ja KSH VTK on koostatud ühise dokumendina, et vältida dubleerimist ja tagada parem seos üldplaneeringuga kavandatava arengu ning selle mõjude hindamise vahel.

Üldplaneeringu LS ja KSH VTK annab ülevaate omavalitsuse ruumilise arengu eesmärkidest ja on suunisteks üldplaneeringu edasise koostamise ning selle elluviimisega kaasneva mõju hindamisel. LS ja KSH VTK määratleb vajaduse uue üldplaneeringu koostamiseks, annab ülevaate üldistest põhimõtetest, millest ruumilise arengu koostamisel lähtuda, koondab peamised valdkonnad, millega üldplaneering tegeleb, kaardistab vajalikud uuringud ning eeldatavad olulised mõjud, mis kavandatavate arengute elluviimisega kaasneda võivad. Lisaks kirjeldab LS ja KSH VTK üldplaneeringu koostamise korraldust, et kõigil huvitatud osapooltel oleks selge, millises ajagraafikus liigutakse ning kuidas on tagatud töös osalemine.

LS ja KSH VTK on esialgne ülesandepüstitus järgnevas üldplaneeringu ja KSH koostamise protsessiks. LS ja KSH VTK toodud valdkonnad ja hinnatavad mõjud võivad edasise üldplaneeringu koostamise käigus, kaasamise ning koostöö ja täiendavate analüüside tulemusel täieneda. Lääne-Harju valla kodulehel avalikustatavat LS ja KSH VTK dokumenti edasise planeerimisprotsessi käigus ei muudeta, kuid muutunud asjaolusid käsitletakse ja põhjendatakse üldplaneeringu koostamise ja mõjude hindamise käigus.

1. ÜLDPLANEERINGU EESMÄRK

Üldplaneeringu eesmärk on kogu Lääne-Harju valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine. Üldplaneering annab ruumilise väljundi valla arengukavas määratletud strateegilisele arenguvisionile. Sellest tulenevalt on üldplaneeringu eesmärgiks ruumiliste eelduste loomine heakorrastatud ja turvalisele elukeskkonnale, kus on kättesaadavad ja vajaduspõhised avalikud teenused, mitmekesised liikumisvõimalused ning kodulähedased töökohad. Üldplaneeringuga tuleb Lääne-Harju vallas luua eeldused ligitõmbava elu-, ettevõtlus- ja külastuskeskkonna loomiseks.³

Üldplaneeringu üldine eesmärk koosneb valdkondlikest eesmärkidest, mille täitmine toimub läbi planeerimisseaduses toodud üldplaneeringu ülesannete lahendamise (vt ptk 4). Ühinenud omavalitsuste⁴ senisest ruumilisest arengust, arengukavas sõnastatud visioonist lähtuvalt ning Lääne-Harju valla omapära silmas pidades, on valla ruumilisteks vajadusteks:

- Olemasolevale asustusstruktuurile toetuva mitmekesise ja valikuvõimalusi pakkuva elu- ja majanduskeskkonna kujundamine.
- Eelduste loomine töökohtade, haridusasutuste ja teenuste kättesaadavusesks uute elamualade kavandamisel või olemasolevate arendamisel.
- Erinevaid transpordiliike toetava transpordivõrgustiku arendamine, võimaldamaks kiireid ja vajaduspõhiseid ühendusvõimaldusi valla sees ning sellest väljapoole.
- Taastuvenergia osakaalu suurendamine energiavarustuses, tagades energiasäästlike meetmete rakendamisel keskkonnamõju vähendamise.
- Loodusväärtuste hoidmiseks ruumiliste eelduste loomine, sh mitmekesise rannikupiirkonna arendusvõimaluste edendamine elu- ja puhkepiirkonnana.
- Piirkondade omanäolisuse ning väärtuste säilitamine ja tuumikfunktsioonide (elukeskkond, ettevõtlus, puhkepiirkond) arendamise toetamine.
- Rohevalla mudelil - puhta looduse ja terve elukeskkonnaga säästlik ja nutikas piirkond – põhineva jätkusuutliku elukorralduse loomine, mis hõlmab kohalikku omavalitsust, haridusasutusi, kohalikku ettevõtlust ja kogukonda.

Üldplaneering seab Lääne-Harju valla ruumilise arengu eesmärgid järgnevas 15 aastaks, vajadusel ka pikemaks ajaks.

³ Lääne-Harju valla arengukava aastateks 2019-2030. Kättesaadav Lääne-Harju valla kodulehel, aadressil: <https://laaneharju.ee/arengukavad>

⁴ Lääne-Harju vald moodustus 2017. aasta oktoobris toimunud haldusreformi tulemusel Keila valla, Vasalemma valla, Padise valla ning Paldiski linna liitmisel.

2. KSH EESMÄRK

Üldplaneeringu koostamise raames viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH), mille eesmärk on arvestada laiemalt erinevaid keskkonnast tulenevaid kaalutlusi üldplaneeringu koostamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ning jätkusuutlik areng.

KSH toetab üldplaneeringu lahendust ning minimeerib võimalused arendusteks, millega võib kaasneda oluline ebasoodne mõju keskkonnale. KSH käigus kirjeldatakse, analüüsitakse ja hinnatakse üldplaneeringu elluviimisega kaasneda võivaid olulisi keskkonna-, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi mõjusid, tehakse ettepanekud soodsaima lahendusvariandi valikuks ning vajadusel ebasoodsate keskkonnamõjude vähendamiseks ja leevendusmeetmete rakendamiseks.

Käesolev VTK on aluseks KSH aruande koostamisele. VTKs määratletakse mõjuhindamise ulatus, üldplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasneda võiv oluline keskkonnamõju, sh mõju inimese tervisele ja heaolule, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku aladele.

KSH läbiviimise ajakava sõltub üldplaneeringu koostamise ja menetlemise ajakavast (vt ptk 7).

KSH käsitusala on üldplaneeringu ala ehk kogu Lääne-Harju valla territoorium. Vajadusel, sõltuvalt eeldatavalt mõjutatavast keskkonna elemendist ja mõju ulatusest, arvestatakse keskkonnamõju hindamisel ka ala väljaspool planeeringuala.

3. ÜLDPLANEERINGU PÕHIMÕTTED

Lääne-Harju valla üldplaneering koostatakse lähtudes asjakohastest õigusaktidest, planeeringutest, arengukavadest jms dokumentidest, mis suunavad valla ruumilist arengut. Täpsemalt on lähtematerjalid loetletud lisa 1. Samuti on lahenduse aluseks hea planeerimise tava, asutuste ja isikute põhjendatud seisukohad, avalikkuse arvamus ning omavalitsuse kaalutusotsused.

Üldplaneeringu põhimõtted on tuletatud planeerimisseadusest, üleriigilisest planeeringust ja maakonnaplaneeringust ning valla üldistest ruumilise arengu eesmärkidest ja annavad kaalutluse piirid kõikide üldplaneeringus käsitletavate ülesannete lahendamiseks, kuid ka üldplaneeringu hilisemaks elluviimiseks.

Üldised põhimõtted, mis Lääne-Harju valla üldplaneeringu koostamisel ja selle elluviimisel aluseks võetakse:

- Kestliku ja säästva ruumilise arengu põhimõtete järgimine, loodusliku ning kultuurilise ja ajaloolise mitmekesisuse säilitamine ning arendamine.
- Lähestikku paiknevate keskuste arendamine funktsionaalselt ühtse majanduspiirkonnana, kus tähelepanu pööratakse erinevate teenuste jagamisele ja keskuste vahelistele ühendustele (kergliiklusteed, ühistransport). Teiste hulgas on sellisteks piirkondadeks Rummu-Vasalemma-Padise ja Kloogaranna-Laulasmaa-Lohusalu.
- Paindlikkuse tagamine maakasutuse juhtfunktsioonide kavandamisel, et vähendada üldplaneeringu muutmisevajadust selle elluviimisel.
- Asustuse arengu suunamisel tugineda eelkõige olemasolevate asustusalade tihendamisele, ruumilise mitmekesisuse ja multifunktsionaalsuse toetamisele. Uute suuremate kompaksete elamualade kavandamine on lubatud vaid linnalise asustuse sees ja need tuleb kompaktselt siduda olemasoleva asustusega.
- Haridus-, sotsiaal- ja terviseteenuste objektide kavandamisel lähtuda maakonnaplaneeringuga määratud keskuste võrgustiku hierarhiast ja arvestada asustuse arengusuundadega.
- Maakasutus- ja ehitustingimuste seadmisel vältida konfliktsete lahenduste tekkimist ja erinevate elukeskkondade, näiteks linnaline ruum kõrvuti talumajapidamistega, segunemist.
- Tööstusalade arendamiseks paindlikkuse tagamine, pidades samas silmas, et tööstusaladega kaasnevad mõjud ei ulatuks elamualadeni või teiste tundlikke aladeni (puhkealad, ühiskondlikud asutused jm).
- Olemasolevate või varem tootmistegevuses kasutatud alade (tühjalt seisvad ühismajandi laudad, laohooned vms) eelistamine uute alade kasutuselevõtule. Logistiliselt ja olemasolevate tingimuste poolest soodsate asukohtade veelgi tõhusam ärakasutamine täiendava ettevõtluse arendamiseks.
- Integreerida erinevaid transpordiliike, kuid soodustades lahendusi, mis vähendavad eri kiirusel ja erinevat tüüpi liiklejate lõimuvaid ja põimuvaid liiklusvooge ja võimaldavad nende lahushoidmist.
- Soodustada raudteetranspordi kasutamist keskuste vaheliste ühenduste tugevdamisel.
- Kergliiklusteede planeerimisel võrgustiku turvalisuse, loogilisuse, ühtluse ja pidevuse tagamine. Kergliiklusteede võrguga tuleb ühendada olulised sihtpunktid nagu koolid, vaba aja veetmise paigad, kauplused, suuremad tööandjad.
- Mitmekesise rannaala väärtuste edendamine ning juurdepääsude tagamine rannikule.
- Vajalikus koguses rohealade olemasolu tagamine avalik-õiguslike institutsioonide valduses olevate maa-alade kaudu.
- Kultuurilise identiteediga arvestamine, mis on seotud konkreetse koha ajaloolise kultuuripärandi ja traditsioonidega.
- Piirkondade põhine lähenemine, kogukonnaliikmete soovidega arvestamine.
- Otsuste tegemisel üldplaneeringuga seatud pikaaegsest strateegilisest plaanist lähtumine, suure pildi vaatamine.

4. ÜLDPLANEERINGU ÜLESANDED

Lääne-Harju valla ruumilise arengu eesmärkide saavutamiseks tuleb lahendada järgmised üldplaneeringu ülesanded:

Üldplaneeringu ülesanded	Lahendamise vajadus
Transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sh kohalike teede, raudtee, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Transpordivõrgustiku põhimõtteliste arengusuundade ja teede, tänavate, raudteede, sadamate ja lennuväljade asukohtade ning liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine • Maakonnaplaneeringuga määratud 20 +20 m riigimaantee koridori ulatuse ja tingimuste täpsustamine, arvestades Maanteeameti seisukohtadega • Maantee lähistel paiknevate arengualade teenindamiseks määrata kohalike ja kogujate üldised asukohad, sh juurdepääsud ja liiklussõlmed • Määrata üldplaneeringus teede liitumised põhimaanteedega • Avalikele teedele juurdepääsude kavandamine, arvestades elamualade struktuuri • Raudteekoridori viimine Vasalemmast Ämarisse ja Rummule, eesmärgiga arendada Ämari lennuvälja kasutusvõimaluste laiendamist tsiviillendude jaoks ja reisirongi ühenduste tagamine • Kergliiklusteede võrgustiku arendamine, ennekõike oluliste sihtpunktide nagu koolid, vaba aja veetmise paigad, kauplused, suuremad tööandjad ühendamine • Sadamate (Paldiski kaubasadamad) arenguvajadustega arvestamine ning nende edasiarendamiseks ruumiliste eelduste loomine • Väikesadamate võrgustiku kavandamine (Kurske, Väike-Pakri saare sadamad; perspektiivne paadi- ja jahisadam Paldiski linnas; Ristna, Vintse, Lohusalu väikesadamad) • Avalike juurdepääsude tagamine paadi- ja jahisadamatele ning lautrikohtadele • Eraõigusliku isiku maal asuva tee avalikult kasutatavaks teeks määramine • Lennuväljade ja kopteriväljakute arengu põhimõtete määratlemine ja neist lähtuvate piirangutega arvestamine • Hooajalise ühenduse vajadusega arvestamine Väike-Pakri saarele
Kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Ladestavate jäätmete hulga vähendamiseks ning nende enam taaskasutusse suunamiseks ruumiliste eelduste loomine
Tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine;	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnovõrkude ja -rajatiste põhimõtteliste arengusuundade määramine • Maakonnaplaneeringuga määratud LNG terminali põhimõtteliste gaasitrasside kulgemisega arvestamine Pakri poolsaarel • Maakonnaplaneeringuga määratud perspektiivse Paldiski 110 kV õhuliini kõrvale rajatava täiendava 330 kV õhuliini koridoriga arvestamine • Maakonnaplaneeringus antud taastuvenergeetika arenduspõhimõtetega arvestamine, sh tuuleenergeetika, hüdroenergia, päikeseenergia ning biomassist energiatootmine

	<ul style="list-style-type: none"> • Lairibaühenduse arendamisvajadusega arvestamine
Olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine	<ul style="list-style-type: none"> • Võimaliku metanoolitehase asukohavalikuga arvestamine üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel⁵ • Radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga asukohavalikuga arvestamine üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel⁶ • Tuuleparkide rajamise võimalikkuse väljaselgitamine ja võimalusel tuuleparkide arendamiseks sobivate alade valik.
Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine	<ul style="list-style-type: none"> • Analüüsida maakonnaplaneeringus toodud järeldusi keskuste kvalifikatsiooni osas ning selgitada välja, kas mõnel neist on potentsiaali areneda või klassifitseeruda muu tasandi keskusteks • Maakonnaplaneeringuga kavandatud teenuste olemasolu ja paiknemise täpsustamine erineva tasandi keskustes ning keskuste toimepiirkondades • Kaaluda kahaneva elanike arvuga piirkondade ümberprofileerimise võimalusi ja määratleda nende arengusuunad, näiteks Rummu aleviku kujundamine ekstreemürituste ja tootva tööstusega piirkonnaks • Arvestada püsielanike olemasoluga endistes aiandus- ja suvilapiirkondades (Laulasmaa, Lohusalu, Käesalu, Kloogaranna, Keila-Joa jne) • Elamualade arengu kavandamine olemasolevate elamualade eksisteerivat asustusstruktuuri järgiva laiendamise teel • Elamualade struktuuri kavandamine, mis arvestaks juurdepääsudega avalikele teedele, kergliiklusteede võrgustikuga, sotsiaalobjektide ja haridusvõrguga, avalike haljasaladega jmt • Kompaktse hoonestuse tihendamine keskustes vältimaks valglinnastumist • Väljakujunenud külastruktuuri väärtustamine
Supelranna alade määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Olemasolevate supelrandade ja supluskohtade kasutamiseks ruumiliste eelduste loomine • Uute supluskohtade kasutuselevõtuks ruumiliste eelduste loomine
Tee ja tänava kaitsevööndi laiendamine	<ul style="list-style-type: none"> • Kohalike teede kaitsevööndi täpsustamine • Tänavakaitsevööndite laiendamine lähtudes mürast, õhusaastest ja nähtavusest
Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal	<ul style="list-style-type: none"> • Korduva üleujutusega ala piiri määramine
Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest	<ul style="list-style-type: none"> • Rohekoridoride ja tuumalade piiride ja tingimuste täpsustamine nende toimimise tagamiseks

⁵ Lääne-Harju Vallavolikogu on algatanud 23.07.2019 otsusega nr 63 kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise metanoolitehase rajamiseks. KOV eriplaneeringu menetluse ja selle tulemustega tuleb arvestada üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.

⁶ Eesti Vabariigi valitsus arutas 4. juulil toimunud kabinetiüüpide arutamisel radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga rajamist, et tagada praegu Paldiskis paiknevate jäätmete ohutu ladustamine ka aastakümnete pärast. Keskkonnaministeerium esitab Lääne-Harju vallavalitsusele taotluse algatada radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneering. Lääne-Harju vallavolikogu avaldas valmisolekut planeeringu läbiviimiseks 6. juunil 2019 toimunud vallavolikogu istungil.

tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Sidusa rohelise võrgustiku kavandamine linnalise asustusega aladel
Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine • Sundvõõrandamise vajaduse määramine
Ranna ja kalda ehituskeelu vööndi suurendamine ja vähendamine	<ul style="list-style-type: none"> • Ehituskeeluvööndi ja ehitustingimuste täpsustamine ranna-alal, sh varem kehtestatud üldplaneeringutega kavandatud ehituskeeluvööndi suurendamiste ja vähendamiste analüüs ja vajadusel uuesti taotlemine
Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> • Kohalikul tasandil kaitstavate loodusobjektide seadmine ja nende kaitse- ja kasutustingimuste tingimuste kavandamine
Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> • Üldiste tingimuste määramine väärtuslike põllumajandusmaade säilimiseks • Alade täpsustamine vastavalt tegelikule ja eeldatavale kasutusele olemasolevate ruumiandmete põhjal (PRIA, MEM jt)
Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutustingimuste määramine maardlate ja maavaravaru kaevandamisest mõjutatud aladel, käsitledes maavara kaevandamist avaliku huvina
Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> • Miljööväärtuslike alade piiride ja tingimuste täpsustamine, täiendavate miljööväärtuslike alade määramine • Miljööväärtuslike alade kaitse- ja kasutustingimuste seadmine • Väärtuslike üksikelementide kaitse- ja kasutustingimuste seadmine
Kohaliku tähtsusega kultuuripärandi säilitamise meetmete, sh selle üldiste kasutustingimuste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Muinsuskaitsealade ja ehituspärandi säilimiseks ja korrashoiuks suuniste andmine, sh nende kasutamine piirkonna arengu huvides • Kehtivates üldplaneeringutes käsitletud kultuurimälestiste (arheoloogia, arhitektuur, ajaloomälestised), mälestiste (kirikud, mõisahooned, väärtuslikud loodusmaastikud) ja maastike vaatesektorite analüüs ja nende kasutustingimuste määramine • Vajadusel kultuuripärandi objektide ja nende kasutustingimuste täpsustamine
Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sh projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Maakasutuse juhtotstarbe määramine, va hajaasustuses • Täpsustada maakonnaplaneeringus kavandatud regionaalse tähtsusega tootmispiirkondade asukohad (nt Paldiski sadamad, tuulepargid, logistikakeskused jne) • Tööstusalade kasutamise tingimuste ja üldreeglite väljatöötamine, sh konfliktalade vältimine (elamuala vs tööstus; kaubandus ja teenindus vs tööstus jms) • Tiheasustusaladel kaubandus- ja teenindusalade määramine segahoonestusega aladele • Reserveerida maa-alad, kuhu oleks vastavalt vajadusele võimalik püstitada erinevaid sotsiaalse taristu objekte – valitsus ja ametiasutused, haridus-, tervishoiu-, sotsiaalhoolekande asutused, puhke- ja rekreatsioonialad.

	<ul style="list-style-type: none"> • Piirkonna erinevusi arvestavate hoonestustingimuste ja -põhimõtete määramine tiheasustuspiirkondades, kompaktsetel hoonestusaladel ning ka väljaspool linnu ja aleveid • Hoonestuse mahu ja kõrguspiirangu ning muude vajalike tingimuste määramine tiheasustusosaladel • Krundi suuruse piirangu, haljastusnõuete jms vajaduse väljaselgitamine ja tingimuste seadmine erinevates asulates või asula erinevate piirkondade kaupa • Üldiste reeglite ja tingimuste andmine projekteerimistingimuste väljastamiseks, mis tuginevad traditsioonilisele asustusstruktuurile, teede ja tänavate iseloomule ja hoonestuslaadile ning asjakohasel juhul järgivad ajaloolist külastruktuuri ja säilitavad väärtuslikke maastikke ja üksikobjekte • Ettepanekute tegemine tiheasustusosaladel kuritegevusriskide ennetamiseks
Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine	<ul style="list-style-type: none"> • Maakonnaplaneeringus kajastatud üleriigilise tähtsusega riigikaitse ehitiste asukohtade ja nende tööviime tagamiseks tingimuste kavandamine: <ul style="list-style-type: none"> - Klooga harjutusväljak ja selle piiranguvöönd (küla kuni 2000 m kinnisasja välispiirist ja linnades, alevites, alevikes kuni 300 m kinnisasja välispiirist) - Ämari lennuväli ja selle piiranguvöönd (kuni 2000 m kinnisasja välispiirist); - Paldiski linnas Paldiski linnak ja selle piiranguvöönd (kuni 300 m kinnisasja välispiirist) -
Puhke- ja virgestusalade asukohtade ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Üldplaneeringutega kavandatud puhke- ja virgestusalade ülevaatamine, vajadusel täiendavate kasutustingimuste määramine • Vajadusel täiendavate puhke- ja virgestusalade asukohtade ja nende kasutustingimuste määramine • Kohaliku elanikkonna kehalise tegevuse harrastamiseks turvaliste võimaluste kavandamine erinevatel aastaaegadel, näiteks mängu- ja spordiväljakud, suusarajad vms
Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohtu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine	<ul style="list-style-type: none"> • RMK poolt määratud kõrgendatud avaliku huviga metsa-aladega arvestamine ja nende laiendamine vastavalt kogukonna ettepanekutele • Metsa kui asula/ehitise/ranna/veekogu kaitsja asustuse ümber, hajaasustuse küla, mereranna jt veekogude ääres
Müra normtasemete kategooriate määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Müra normtasemetega arvestatakse maakasutuse kavandamisel
Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine	<ul style="list-style-type: none"> • Era- ja ühistranspordiviiside integreerimise võimaluste edasiarendamine, sh "pargi ja reisi" süsteemid raudteejaamade ümbruses • Liiklusanalüüsi vajaduse määramine suure liikumisvajadusega ehitiste kavandamisel
Alade ja juhtude määramine, mille esinemise korral tuleb detailplaneeringu	<ul style="list-style-type: none"> • Arhitektuurivõistluse korraldamiseks alade ja juhtude määramine

koostamisel kaaluda arhitektuurivõistluse korraldamist	
Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine	<ul style="list-style-type: none"> Hoonestustingimuste ja -põhimõtete määratlemine väljaspool linnu ja aleveid ning alevikke detailplaneeringu koostamise kohustusega alade ja juhtude määramiseks Üldiste reeglite ja tingimuste andmine elamualadele detailplaneeringute koostamiseks, mis tuginevad traditsioonilisele asustusstruktuurile, teede ja tänavate iseloomule ja hoonestuslaadile ning asjakohasel juhul järgivad ajaloolist külastruktuuri ja säilitavad väärtuslikke maastikke ja üksikobjekte
Maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine	<ul style="list-style-type: none"> kompaktse asustusega ala/tiheasustusega ala mõistete tähenduse täpsustamine, vastavate alade piiride täpsustamine Püsielanikega endistes aiandus- ja suvilapiirkondades (Laulasmaa, Lohusalu, Käesalu, Kloogaranna, Keila-Joa jne) tiheasustusalade moodustamise kaalumise
Maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine; eelpool nimetatud ülesannete elluviimiseks sundvõõrandamise või sundvalduse seadmise vajaduse märkimine	<ul style="list-style-type: none"> Sadevete kanalisatsiooni kavandamise põhimõtete määramine
Muud eelpool nimetatud ülesannetega seonduvad ülesanded	<ul style="list-style-type: none"> Pakri panga ja seda külastavate inimeste kaitseks ning erosiooni peatamiseks meetmete kavandamine Üldplaneeringu elluviimise kava koostamine, mis arvestaks vajaduspõhiselt taristu, sotsiaalse infrastruktuuri, energeetika jms arendamise järjekorraga ning tiheasustusalade etapiviisilise arendamisega Kliimamuutustega arvestamine üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel
Ettepanekud maakonnaplaneeringu muutmiseks	<ul style="list-style-type: none"> Vajadusel

5. ÜLEVAADE EELDATAVAST KESKKONNAMÕJUST

5.1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE KIRJELDUS

Üldplaneeringu käigus hinnatakse eeldatavalt olulisi keskkonnamõjusid. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohaselt on keskkonnamõju oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara⁷.

Kuna üldplaneeringu lahendused selguvad planeeringu koostamise käigus, ei ole LS ja VTK koostamise ajal teada, kas Lääne-Harju valla üldplaneeringu rakendamisega kaasneb oluline ebasoodne keskkonnamõju ning milline on mõju iseloom ja ulatus.

Lähtudes üldplaneeringu ulatusest, kestvusest ja lahendatavatest valdkondadest (valla arengusuundade ja maakasutuse tingimuste määramine vähemalt aastani 2035, täpsemalt vt ptk 4), kaasnevad üldplaneeringu rakendamisega paratamatult muutused olemasolevates looduslikes ning sotsiaalsetes funktsioonides ja protsessides. Lahendused on valdavalt pikaajalised ning põhjustavad keskkonnas püsivaid muutusi.

Planeeringualal valitsevast keskkonnaseisundist nähtub, et alal asub Natura 2000 võrgustiku alasid ja kaitstavaid loodusobjekte, muutuste suhtes tundlikke alasid (näiteks rohevõrgustik), väärtuslikke keskkonnakomponente (näiteks väärtuslikud põllumajandusmaad, väärtuslikud maastikud, maardlad, puhkealad, kultuuriväärtused), mille puhul võivad muutused keskkonnas ohustada nende säilimist ja väärtust ning avaldada seeläbi ebasoodsat mõju looduskeskkonnale laiemalt. Samuti võivad muutused avaldada mõju inimeste tervisele, sotsiaalsetele vajadustele ja varale. Täpsem ülevaade Lääne-Harju valla keskkonnaseisundist on toodud käesoleva dokumendi Lisas 2.

Minimeerimaks võimalused arendusteks, millega võib kaasneda oluline ebasoodne mõju keskkonnale, ning samaaegselt soosimaks positiivseid mõjusid esile kutsuvaid ja võimendavaid lahendusi, viiakse planeeringulahenduse väljatöötamisega paralleelselt läbi mõjuhindamine järgmiste valdkondade ja keskkonnamelementide osas:

- **mõju looduskeskkonnale**, sh Natura 2000 võrgustiku aladele, kaitstavatele loodusobjektidele, looduskeskkonnale ja rohevõrgustikule, pinna- ja põhjaveele, maavaradele ja maardlatele;
- **mõju sotsiaal-majanduslikule keskkonnale**, sh asustusele ja rahvastikule, ettevõtluskeskkonnale, tööhõivele, teenuste ja toodete kättesaadavusele, väärtuslikele põllumajandusmaadele, puhkealadele ja turismile, inimeste tervisele ja heaolule;
- **mõju kultuurikeskkonnale**, sh kultuuriväärtustele, väärtuslikele maastikele, miljööväärtuslikele aladele.

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel juhindutakse asjakohaste õigusaktide nõuetest ja juhendmaterjalidest. Peamised KSH menetlust suunavad õigusaktid on keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (KeHJS)⁸ ning planeerimisseadus (PlanS)⁹. Mõjude olulisuse tuvastamisel ja hindamisel juhindutakse eelkõige kehtivate asjakohastes keskkonnakaitselistes õigusaktides (direktiivid, seadused ja määrused) määratud normidest ja sätestatud nõuetest, valdkondlikest arengukavadest, kaitsekorralduskavadest jms, aga ka vastava valdkonna eksperdi arvamusest. Hindamise läbiviimisel kasutatakse Keskkonnaministeeriumi juhendmaterjali

⁷ Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017045>

⁸ eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/101092015012?leiaKehtiv>

⁹ eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/110112015009?leiaKehtiv>

„Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhend“ jt asjakohaseid metoodilisi juhendeid.¹⁰ Hindamisel võetakse arvesse keskkonnamõju hindamise alaseid teadmisi ja üldtunnustatud hindamismetoodikat.

Hindamisel arvestatakse nii otseseid kui kaudseid mõjusid, mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust, kestvust (lüh- ja pikaajalisus), sagedust, pöörduvust ning toimet. Muuhulgas arvestatakse võimalikku koosmõju, mõjude kumuleerumist ning väljastpoolt planeeringuala tulenevaid olulisi mõjusid. Analüüsitakse ja hinnatakse nii negatiivseid kui positiivseid mõjusid. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud meetmete rakendamiseks oluliste ebasoodsate mõjude vältimiseks, mõjude vähendamiseks ja leevendamiseks ning ühtlasi ettepanekud kaasnevate positiivsete mõjude võimendamiseks.

KSH läbiviimisel juhendatakse keskkonna säilitamise, kaitse ja kvaliteedi parandamise, inimeste tervise ja heaolu kaitse ning loodusressursside kaalutletud ja mõistliku kasutamise põhimõtteid.

KSH läbiviimisel juhendatakse ÜP ülesannetest ja täpsusastmest.

5.2. MÕJU NATURA 2000 VÖRGUSTIKU ALADELE

KSH erisused Natura 2000 võrgustiku alal on sätestatud KeHJS-e §-ga 45¹¹.

Lääne-Harju valla territooriumil asub üheksa loodusala ja kolm linnuala, mis kuuluvad üleeuroopalisse Natura 2000 alade võrgustikku (vt Lisa 2 ptk 8). Natura 2000 võrgustiku aladega tuleb arvestada ÜP koostamisel, eeskätt tuleb arvesse võtta nende kaitse-eesmärke ja tagada alade terviklikkuse säilimine. Strateegilise planeerimisdokumendi võib kehtestada juhul, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ja kui kavandatav tegevus ei mõju kahjulikult ala terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt selle kaitse eesmärki¹².

Natura hindamisel on metoodiliseks aluseks „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“¹³.

KSH käigus hinnatakse planeeritava tegevuse võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku aladele kõigepealt eelhindamise etapis. Eelhindamise käigus selgitatakse välja lahenduse võimalik mõju Natura 2000 aladele ning hinnatakse, kas on võimalik objektiivselt järeldada, et kavandatava tegevuse ebasoodne mõju on välistatud. Kui oluline mõju ei ole teada ja ei ole piisavalt informatsiooni järelduste tegemiseks mõju puudumise kohta või tõenäoliselt kaasneb oluline mõju, tuleb jätkata asjakohase hindamise etapiga. Üldplaneeringu staadiumis on asjakohast hindamist võimalik läbi viia juhul, kui eelhindamise tulemusena tuvastatud kavandatavate ebasoodsat mõjuga tegevuste kohta on piisava täpsusega informatsiooni mõju määratlemiseks ja hindamiseks. Kui ÜP staadiumis puudub kavandatava eeldatavalt ebasoodsa mõjuga tegevuse kohta piisav teave Natura asjakohase hindamise läbiviimiseks, siis märgitakse eelhindamise järeldustes ära need objektid ja juhud, mille puhul tuleb asjakohase hindamisega liikuda ÜP-le järgnevasse tegevuse kavandamise etappi.

5.3. MÕJU LOODUSKESKKONNALE

- Analüüsitakse ja hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat mõju kaitstavatele loodusobjektidele (sh kohaliku omavalitsuse tasandil kaitse alla võetavatele loodusobjektidele) ja vääriselupaikadele ning nende soodsa seisundi säilimisele. Tähelepanu pööratakse planeeringulahenduse vastavusele looduskaitseseadusest ja metsaseadusest (vääriselupaigad) tulenevatele nõuetele, kaitse-eeskirjades sätestatud eesmärkide täitmisele

¹⁰ vt Keskkonnaministeeriumi koduleht: <http://www.envir.ee/et/ksh-juhendid-ja-uuringud>

¹¹ eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/104052017005?leiaKehtiv>

¹² eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13277900?leiaKehtiv>

¹³ A. Aunapu, R. Kutsar, 2013: <http://www.eaia.eu/images/Natura.pdf>

ja kaitsekorralduskavades seatud ülesannete rakendamisele. Vajadusel pööratakse tähelepanu õhusaastele ja välisõhus levivale mürale. Põhjendatud vajadusel tehakse ettepanekuid analüüsida objektide eeldusi (vastavalt LKS-i §-le 8) nende võtmiseks kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavate loodusobjektide hulka;

- analüüsitakse arendatavate alade kattuvust loodusliku ja looduslähedase taimkattega, looduslike ja poollooduslike aladega ning hinnatakse kaasnevaid mõjusid. Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju olemasolevatele aladele, sh hinnatakse lahenduse sobivust olemasoleva miljööga. Maastikupildi muutmisel analüüsitakse ja hinnatakse kaasnevaid häiringuid loomastikule, sh nende elupaikadele, liikumisele, rändetingimustele. Tähelepanu pööratakse loodusliku mitmekesisuse säilitamisele;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju rohevõrgustiku toimimisele, pöörates tähelepanu võrgustiku (tugialade ja koridoride) terviklikkuse ja toimimise säilitamisele ning piirkonna ökoloogilise tasakaalu säilitamisele. Juhul, kui rohevõrgustiku säilitamine olemasoleval kujul ei ole võimalik, nähakse ette meetmed sidusa ja funktsionaalse rohevõrgustiku toimimise tagamiseks;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju veekeskkonnale, sh põhjavee kaitstusele, joogivee varudele, kättesaadavusele ja kvaliteedile, pinnaveekogude olemasoleva keskkonnaseisundi säilitamisele, veekogudega seotud loodusobjektide kaitse ning kalade rändetingimuste tagamisele. Põhjavee reostuse vältimiseks nähakse vajadusel ette täiendavad meetmed. Tähelepanu pööratakse sadamatele ning nähakse ette meetmed sadamategevusest tingitud negatiivse keskkonnamõju, sh võimaliku reostuse leevendamiseks. Muuhulgas analüüsitakse ja hinnatakse tegevuse vastavust veeseaduses sätestatud nõuetele ning kas ja kuivõrd mõjutab üldplaneeringuga kavandatu Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavas sätestatud eesmärkide saavutamist;
- maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavate tegevuste planeerimisel analüüsitakse ja hinnatakse, kuivõrd mõjutab kavandatav tegevus maavara kaevandamisväärsena säilimist ja juurdepääsu maavarale. Hinnatakse tegevuse mõju looduskeskkonnale, sh olemasoleva maastiku ilme säilimisele ja maakasutusele (sh taimestik ja loomastik, väärtuslikud põllumajandusmaad, rohevõrgustik) ning tundlikele aladele (nt elamualad);
- analüüsitakse ja hinnatakse, ulatuses, mida olemasolevad andmed võimaldavad, kuivõrd planeeringulahendus arvestab Pakri panga unikaalsuse ja pankranniku mõjutavate looduslike protsessidega (erosioon, panga loomulik taganemiskiirus, varingud) ning milline võiks olla planeeringulahenduse mõju pankrannikule. Vajadusel seatakse tingimused üldplaneeringu realiseerimisele järgnevateks etappideks;
- uute puhke- ja virgestusalade, sh uute supluskohtade kavandamisel pööratakse tähelepanu keskkonnataluvuse nõuete tagamisele, lähtutakse ala eripära ja loodusliku mitmekesisuse säilimisest.

5.4. MÕJU SOTSIAAL-MAJANDUSLIKULE KESKKONNALE

- Võttes arvesse rahvastikuprotsesse ning elanikkonna perspektiivseid võimalikke muutusi, antakse hinnang asustuse, elamu- ja ettevõtlusalade jm seonduva maakasutuse kavandamise plaanidele ning vajadusel esitatakse täiendavad ettepanekud. Asustuse kavandamise ja keskkonnaspektidega on tihedalt seotud ka teedevõrk jm taristu, mille puhul hinnatakse juurdepääsude ning tehnovõrkude olemasolu või nende kavandamise otstarbekust jm seonduvaid teemasid;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeringuga kavandatava maakasutuse suunamise ja teiste ruumiliste arengute mõju tööhoivetele, teenuste kättesaadavusele, elukeskkonna parendamisele ja üldist mõju ruumile. Mõju hindamine on kahesuunaline – ühelt poolt hinnatakse kavandatava tegevuse mõju viidatud aspektidele, kuid samas tuleb tegevuste kavandamisel silmas pidada võimalikult suurt positiivset mõju elukeskkonna ja üldisele sotsiaal-majandusliku keskkonna parendamisele;

- analüüsitakse ja hinnatakse mõju puhkealade puhke- ja turismiväärtuse säilimisele (olemasolevad puhkealad), avaliku juurdepääsu ja vajaliku taristu olemasolu tagamisele avalikele rannaladele ja supluskohtadele;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju põllumajanduspiirkondades. Tähelepanu pööratakse väärtuslike põllumajandusmaade sihtotstarbelisele kasutamisele ja säilitamisele ulatuses, mis tagab pikaajalise ja jätkusuutliku põllumajanduse, lähtudes samaaegselt tasakaalu leidmisest väärtuslike põllumajandusmaade ja muude kasutusviiside vahel. Jätkusuutliku põllumajandustootmise tagamiseks pööratakse tähelepanu maaparandusliku tegevusega kaasnevatele mõjudele, lähtutakse maaparandussüsteemide terviklikkuse säilitamise põhimõttest;
- tähelepanu pööratakse maaparandussüsteemide jätkusuutliku funktsioneerimise ning hoiunõuete täitmise tagamisele. ÜP täpsusastmes määratakse üldised nõuded ja tingimused arendustegevuseks maaparandussüsteemide aladel, pöörates muuhulgas tähelepanu maaparandussüsteemi aladel asuvate kaitse- ja hoiualade seisundi säilimisele ning kaitse-eesmärkidenä määratletud elupaigatüüpide ja kaitsealuste liikide kahjustamise vältimisele veerežiimi muutumise tõttu;
- maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavate tegevuste planeerimisel analüüsitakse ja hinnatakse tegevuse mõju inimeste tervisele ja heaolule ning kultuuriväärtustele. Muuhulgas analüüsitakse milline võiks olla maakasutus pärast maavara ammendumist;
- tähelepanu pööratakse suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete, jäätmekäitlusrajatiste, olulisemate ohtlike veoseid vedavate tee- ja raudteetrassidele ning olulise ruumilise mõjuga ehitiste¹⁴ paiknemisele. Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju inimeste tervise, heaolu ja keskkonna ohutuseks vajaliku vahemaa tagamisele objektide ning elurajoonide, avalikus kasutuses olevate hoonete ja alade, puhkealade ning võimalusel peamiste transpordiliinide vahel. Vajadusel võetakse arvesse dominoefekti tekkimise võimalust;
- tähelepanu pööratakse riigikaitse otstarbega määratud maa-aladele ja ehitistele ning analüüsitakse ja hinnatakse nendest tulenevat mõju inimeste tervise, heaolu ja keskkonna ohutuseks vajaliku vahemaa tagamisele elurajoonide, avalikus kasutuses olevate hoonete ja alade, puhkealade vahel;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeritava tegevusega kaasnevat olulist mõju välisõhu kvaliteedile, müratasemele ning vibratsiooni ja visuaaliga seotud mõjusid, keskendudes eelkõige tootmisest (olemasolevad ja planeeritavad tööstusalad,) ja liiklusest (sh lennuliiklusest) tulenevale. Muuhulgas pööratakse tähelepanu olulise ruumilise mõjuga ehitistele¹⁵ ning taastuvenergeetika lahendustele. Määratakse mürakategooriad maa kasutuse juhtotstarbe järgi ning vajadusel kavandatakse meetmed mürataseme vähendamiseks. Määratakse nõuded ja tingimused, millega üldplaneeringule järgnevat planeerimise etappides tegevuse kavandamisel arvestada, et välistada võimalik negatiivne mõju tiheasustusaladele;
- täpsustatakse võimalikke probleeme seoses pinnase radoonisisaldusega. Niivõrd, kui võrd olemasolevad andmed võimaldavad, tuuakse radooni osas välja teadaolevad probleemid piirkonnad ning piirkonnad, mis vajavad täiendavat uurimist. KSH väljundina määratakse tingimused, millega tuleb radooniriskiga piirkondades arendamise järgmistes etappides arvestada.

¹⁴ KOVi eriplaneering ja KSH metanoolitehase rajamiseks, radioaktiivsete jäätmete lõpladestuspaiga rajamise eriplaneeringu ja KSH võimalik algatamine. KOV eriplaneeringu(te) menetluse ja tulemustega arvestatakse KSH läbiviimisel. Eriplaneeringu(te)ga arvestatakse ulatuses, kui võrd ÜP ja selle KSH koostamise ajal on olemasolevaid andmeid

¹⁵ KOVi eriplaneering ja KSH metanoolitehase rajamiseks, radioaktiivsete jäätmete lõpladestuspaiga rajamise eriplaneeringu ja KSH võimalik algatamine. KOV eriplaneeringu(te) menetluse ja tulemustega arvestatakse KSH läbiviimisel. Eriplaneeringu(te)ga arvestatakse ulatuses, kui võrd ÜP ja selle KSH koostamise ajal on olemasolevaid andmeid

5.5. MÕJU KULTUURIKESKKONNALE

- Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahendusega kaasnevat mõju kultuurimälestiste (kinnismälestistele) säilimisele. Analüüsitakse, kas planeeringulahendus arvestab mälestisele sobiliku kasutusviisi ja/või keskkonnaga, tagab nende vaadeldavuse ning ligipääsu mälestistele. Tähelepanu pööratakse teadaolevatele tõenäolistele arheoloogiliselt väärtuslikele aladele, kus võib leida veel avastamata arheoloogilist pärandit ning vajadusel sätestatakse ettevaatusmeetmed, millega üldplaneeringule järgnevates planeerimise etappides nendel aladel arvestada;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju ajaloolisele maakasutusele ja asustustrile, mis on seotud konkreetse koha kultuuripärandi ja traditsioonidega. Vajadusel antakse suunised, kuidas neid piirkonna arengu huvides paremini kasutada, et tagada pärandi säilimine;
- analüüsitakse ja hinnatakse tegevusega kaasnevat mõju väärtuslike maastike säilimisele ja kaitsmisele, lähtudes sealjuures nende kultuurilis-ajaloolisest, looduslikust, puhke-, identiteedi ja esteetilisest väärtusest. Väärtuslikele maastikele maakasutuse planeerimisel või olemasoleva muutmisel hinnatakse planeeringulahenduse sobivust maastikku, kaasnevat mõju maastike üldilmele, sh ajalooliste vaadete säilimisele. Muuhulgas hinnatakse kaasnevat mõju inimeste heaolule, pidades silmas nii sotsiaalseid kui ka majanduslikke aspekte; tähelepanu pööratakse pärandkultuuriobjektidele, looduslikele pühapaikadele jt kohalikkude asustust, maastikku, ajalugu ja identiteeti rikastavatele objektidele.

Mõjude hindamise tegelik ulatus sõltub kavandatava tegevuse iseloomust ning seda täpsustatakse üldplaneeringu koostamise käigus. Samuti võib üldplaneeringu koostamise käigus lisanduda mõjusid, mida põhjendatud vajaduse korral täiendavalt hinnatakse.

5.6. PIIRIÜLENE KESKKONNAMÕJU

Arvestades seost teiste asjassepuutuvate strateegilise planeerimise dokumentidega (sisend üldplaneeringu koostamiseks) ning eeldatavalt mõjutatavat keskkonda, ei ole näha, et Lääne-Harju valla üldplaneeringuga kavandatava tegevusega võiks kaasneda piiriülene keskkonnamõju ehk mõju mõne naaberriigi keskkonnaseisundile.

5.7. KLIIMAMUUTUSTEGA ARVESTAMINE

KSH aruandes käsitletakse kliimamuutuste mõju planeeringualale ja kavandatavale tegevusele ning vastavaid kohanemismeetmeid. Kliimamuutustega seoses näiteks ette näha kliima soojenemist ning sellega seoses lumikatte kestuse, lume paksuse ning lume veevaru vähenemist, meretaseme tõusu, intensiivsemaid ja sagedasemaid ekstreemseid sademeid, suviseid kuumalaineid ning tugevamaid tormi.

Lääne-Harju valla rannikualade ilma mõjutab suuresti Läänemeri, mille tõttu on õhutemperatuuri ööpäevane kui ka aastane amplituud väiksem võrreldes sisemaaga. Mere soojuslikust inertsusest on tingitud aastaringsete kõige külmemate ja soojemate aegade nihkumine ajaliselt hilisemaks. Rannikuvööndis esineva pilvisuse ja sademete hulk on väiksem ning merelistest mõjuritest tulenevalt ka lumikatte kestus sisemaast lühem. Parki laht on aastate lõikes praktiliselt jäävaba.

Valla madalamates kohtades võib merevee taseme tõus ohustada rannäärset hoonestust üleujutustega. Suurenev sademete kogus ja risk paduvihmadest põhjustatud üleujutustele suureneb.

Aja jooksul tõuseb ka tuulte keskmine kiirus, mis mõjutab enim saari ja rannikualasid. Sageneb tormituulte hulk ning suureneb risk tuulepurustustele.

KSH aruandes kirjeldatakse, milliseid kohanemismeetmeid tuleks rakendada näiteks tormikahjude vähendamiseks ja ärahoidmiseks, meretaseme tõusust tulenevate kahjude ärahoidmiseks, sademevee ärajuhtimiseks jms. Tähelepanu pööratakse paduvihmast tingitud võimalikele üleujutustele, üleujutuste riski ennetamise, vähendamise ja üleujutuse eest kaitsmise meetmetele.

6. SEOS STRATEEGILISTE DOKUMENTIDEGA

Üleriigiline planeering Eesti 2030+¹⁶

Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“ annab suunised asustusstruktuuri ja üleriigiliste võrgustike terviklikule arendamisele, arvestades sealhulgas piirkondade eripäradega. Peamine püstitatud eesmärk on tagada elamisvõimalused Eesti igas asustatud paigas. Selleks on vajalikud kvaliteetne elukeskkond, head ja mugavad liikumisvõimalused ning varustus oluliste võrkudega.

Üleriigilises planeeringus on sõnastatud Eesti ruumilise arengu visioon, mille kohaselt seob hajalinnastunud ruum tervikuks kompaktsed linnad, eeslinnad ja traditsioonilised külad, väärtustades kõiki neid elamisviise võrdselt ühepalju. Hajalinnastunud ruumi inimsõbralikkuse ja majandusliku konkurentsivõime tagavad eeskätt looduslähedane keskkond ja hästi sidustatud asulate võrgustik. Üleriigilises planeeringus seatud visioon on võetud aluseks Lääne-Harju valla üldplaneeringu põhimõtete väljatöötamisel.

Üleriigilise planeeringu põhisuunad ja eesmärgid on tasakaalustatud ja kestlik asustuse areng, head ja mugavad liikumisvõimalused, varustus energiataristuga ning rohevõrgustiku sidusus ja maastikuväärtuste hoidmine. Üleriigilises planeeringus seatud põhimõtted tuleb üldplaneeringus aluseks võtta ning neid kohalikus kontekstis täpsustada.

Lääne-Harju valla spetsiifilised ruumilise arengu eesmärgid üleriigilises planeeringus:

- Aegruumiliste vahemaade vähendamiseks naaberriikidega saab regulaarse reisilaevaühenduse soovi korral luua Paldiski sadamate toel.
- Oluliseks transiidi- ja logistikasõlmeks on Tallinna piirkonna (eriti Muuga) kaubasadamad oma raudtee- ja maanteeühendusega. Senisest enam tuleb välisvedudesse kaasata suure potentsiaaliga Paldiski sadamad ja Sillamäe sadam.
- Sadamate vahetus läheduses paiknevate maade kasutuselevõtmisel tuleb arvestada nii sadama laiendamise perspektiivi kui ka sadamatest lähtuvate häirivate teguritega (müra, transpordivood). Kuna sadama asukoha muutmine on kulukas ja keerukas, tuleb vältida uute elamualade arendamist vahetult sadama naabruses.
- Paldiski sadamate arenguks ja Tallinna-siseste riskide vähendamiseks tasub Tallinna lõunapoolse raudtee möödasõidutrassi kindlasti alles hoida. Vajadus möödasõidu järele muutub eriti suureks juhul, kui Paldiski sadamaid läbivaid kaubavoogusid soovitakse märgatavalt kasvatada.
- Energiavõrkude ja -allikatega (elekter, gaas, vedel- ja tahkekütus) seotud transiidi arendamisel tuleb silmas pidada energia importimise ja eksportimise suutlikkust. See tähendab, et Eesti sadamad peavad olema võimelised vedel- ja tahkekütust sisse tooma ja välja viima ning vastu võtma vedelgaasi ja veeldatud maagaasi tankereid. Vaagimist väärib Eesti ja Soome maagaasivõrgustike ühendamine näiteks Paldiskist lähtuva riikidevahelise torujuhtme abil.
- Võimalikuks tuleb muuta Ämari lennuvälja kasutamine Tallinna rahvusvahelise lennujaama varulennuväljana. Ämari lennuvälja saab rakendada ka kaubavedudeks. Selline areng langeb kokku riigikaitse eesmärkidega. Kaaluda võib raudteeühenduse loomist Ämari lennuväljani. Maanteeühendus lennuväljaga on – praegust perspektiivi silmas pidades – piisav.

¹⁶ Üleriigiline planeering Eesti 2030+ on kättesaadav: https://www.valitsus.ee/sites/default/files/content-editors/arengukavad/eesti_2030.pdf

Harju maakonnaplaneering 2030+¹⁷

Harju maakonnaplaneeringu peamine eesmärk on sisendi andmine kohalikul tasandil ruumilise arengu kavandamiseks, tuues samas tasakaalustatud arengu tagamiseks välja vajadused riiklikul tasandil. Harju maakonnaplaneeringus toodud asustuse arengu, tehnovõrkude jm suunistega on Lääne-Harju valla üldplaneeringu põhimõtete ja ülesannete sõnastamisel arvestatud.

Paldiski linna on Harju maakonnaplaneeringus käsitletud Kose, Kuusalu, Loksa, Kehra ja Riisipere kõrval tagamaade piirkondliku keskusena.

Samas on Paldiski linnal teiste keskustega võrreldes suurem potentsiaal kujuneda Lääne - Harju piirkonna olulisimaks tõmbekeskuseks, sest linnal on tugev majanduslik potentsiaal (sadamad) ja linna asukoht on Harjumaal geograafiliselt kõige läänepoolsem. Paldiski, nii nagu ka teised võimalikud Harjumaal tõmbekeskused peavad oma arengute kavandamisel arvestama Tallinna üha tugevneva mõjuga, arvestades omavalitsuse suurust, tuleb tähelepanu pöörata ka Keila linna võimalikule kujunemisele konkureerivaks tõmbekeskuseks..

Harju maakonnaplaneeringu kohaselt on ka kohalikud keskused ehk teise tasandi keskused - kohad, mis pakuvad kodukoha lähedal esmavajalikke teenuseid ning on ka oluliseks kohaliku tasandi töökohtade pakkujaks. Keskustel on oluline roll oma tagamaa hajaasustuse säilitamisel, mis on piirkondlikest keskustest eemal. Kohalikeks keskusteks on Lääne-Harju vallas Padise, Rummu, Laulasmaa ja Vasalemma.

Kõige väiksema mõjuulatusega on maakonnaplaneeringus lähikeskused nagu Klooga alevik, kus pakutakse piirkonna- ja kohalike keskusega võrreldes suhteliselt väiksemat hulka teenuseid, kuid mille roll on kohalikele elanikele oluline üksikute kodulähedaste teenuste pakkumisel ja kus identiteediks on kas mingi tähelepanuväärne objekt või avalik ruum, ehk ka mingi erilise tegevuse keskus (koonduslaagri leinamälestuse meenutuse koht (päev), mis on ka rahvusvaheliselt tuntud). Klooga alevikus on täiesti unikaalne miljö oma (aja)looga ning erilise kultuuripärandiga.

Maakonnaplaneeringu kohaselt on Paldiskis rahvusvahelise ja riikliku tähtsusega praktiliselt jäävabad sadamad. Paldiski kaubasadamad omavad tähtsat positsiooni transiidi- ja logistikasõlmena, sest omavad head raudtee- ja maanteeühendust. Sadamad omavad potentsiaali mahtude suurendamiseks.

Maakonnaplaneering annab üldised suunised taastuvenergeetika arendamiseks, mida tuleb arvestada täpsemate planeeringute ja projektide koostamisel.

Maakonnaplaneeringu koostamise käigus laekunud ettepanekute alusel oleks Harju maakonnas huvi tuulikupargi kavandamiseks olemas Suur-Pakri saarele, kuid see kuulub suures osas Natura 2000 alade võrgustikku. Maakonnaplaneeringu kui ruumilist arengut pikaajaliselt suunava raamdokumendi olemus ei võimalda Natura-aladele tegevuste kavandamiseks vajalikus täpsusastmes alusuuringute koostamist ja asjakohase hindamise läbiviimist.

Harju maakonnas on hüdroenergia tootmises oluline ka Keila-Joa hüdroelektrijaam.

Jäätmete ladestuspaigad on maakonnaplaneeringus kavandatud pikemaajalise arenduse eesmärkide kohaselt ladestatavate jäätmete hulga vähendamine, nende enam taaskasutusse suunamisel. Nendele suunistele tuginedes tuleb kaalutleda jäätmekäitluse osa üldplaneeringus.

Harju maakonnas on riskiallikad koondunud valdavalt Tallinna, Maardu ja Paldiski linnade territooriumitele, mis tuleneb eelkõige kaubasadamate tegevusest.

Päästeameti käsitletud hädaolukorra riskide kohaselt paiknevad Harju maakonnas järgmised riskiallikad, mida tuleb arvestada ruumilisel planeerimisel ja mille osas tuleb rakendada hädaolukordi ennetavaid ja tagajärgi leevendavaid meetmeid:

---

¹⁷ Harju maakonnaplaneering 2030+ on kättesaadav: <https://maakonnaplaneering.ee/harju-maakonnaplaneering>

- suurõnnetusohuga ettevõtted Paldiski sadamates ja linnas;
- ohtlikud veosed maanteel ja raudtee Paldiski sadamatesse suunduvatel tee- ja raudteetrassidel. Sadamatesse on koondunud suurõnnetusohuga ettevõtted ja kütuse või gaasitorustikud;
- gaasi või kütusetranspordiks kasutatavad torujuhtmed.

Üldplaneeringus tuleb tagada ohutud kaugused ja luua puhvertsoonid ohtlike objektide (suurõnnetuse ohuga ettevõtted, kütusetorustikud) ja elamurajoonide, ühiskondlike hoonete ja alade, puhkealade ning peamiste transpordiliinide vahele.

7. TEGEVUS- JA AJAKAVA

Ajakava koostamisel on lähtutud planeerimisseaduses üldplaneeringu koostamisele esitatud nõuetest ning konsultandi senisest kogemusest üldplaneeringute koostamisel. KSH läbiviimise ajakava sõltub peamiselt üldplaneeringu koostamise ja menetlemise ajakavast.

Ajakava on esialgne ja selles võib töö käigus tulla muudatusi.

Ajakava muudatused on seotud peamiselt sellega, et ei ole võimalik täielikult ette näha üldplaneeringu ja KSH korraldamis- ja menetlustoimingute täpset kestvust, asjaomastelt asutustelt laekuvate seisukohtadega seotud töömahtu ning avalikustamistega kaasnevat töömahtu seoses laekunud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega.¹⁸

Tegevus	Kuupäev
ÜP koostamise ja KSH algatamine	09.2018
ÜP ja KSH konsultandi hanke läbiviimine	06-07.2019
Lepingu sõlmimine	07.2019
LS ja KSH VTK koostamine	08-10.2019
ÜP LS ja KSH VTK esitamine ettepanekute saamiseks koostöö tegijatele ja kaasatavatele	11.2019
ÜP lähteseisukohtade ja KSH VTK avalikustamine valla kodulehel	12.2019
Lisaks avalikustatakse isikute ja asutuste esitatud ettepanekud	
ÜP lähteinfo hankimine, eeltööd alusuuringutele, kohalike ideede kogumine e ideekorje	08.2019 – 02.2019
ÜP eskiisi koostamine, KSH aruande eelnõu koostamine	01-06.2019
Esialgne koostöö ametkondadega	02-03.2019
ÜP eskiisi ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek	06-07.2020
ÜP eskiisi ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud	08.2020
ÜP põhilahenduse ja KSH aruande koostamine, vajadusel toimuvad täiendavad töörühmad/koosolekud	09-12.2020
ÜP ja KSH aruande eelnõu esitamine kooskõlastamiseks ametkondadele ja vajadusel täiendavate arvamuste andmiseks teistele osapooltele	01-03.2021
ÜP vastuvõtmine ja KSH aruande tunnistamine nõuetele vastavaks	04.2021
ÜP avalik väljapanek	04-05.2021
ÜP avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud	06.2021
ÜP esitamine valdkonna ministrile ¹⁹ heakskiitmiseks	07-08.2021
ÜP kehtestamiseks esitamine	09.2021
ÜP kehtestamine	09.2021
ÜP kehtestamisest teavitamine	10-11.2021
Kehtestatud ÜP esitamine rahandusministeeriumile, Maa-ametile ja vajadusel teistele osapooltele	10-11.2021

¹⁸ Vt vajadusel lisaks – Rahandusministeeriumi koostatud üldplaneeringu ja KSH protsessi kirjeldav skeem koos viidetega planeerimisseadusele. Kättesaadav aadressil:

https://planeerimine.ee/static/sites/2/yp_menetluse_skeem_05-11-18.pdf

8. KAASAMISKAVA

Üldplaneering on kokkulepe erinevate ühiskonnaliikmete ja ametiasutuste vahel, mille saavutamiseks tuleb see koostada avatult ja läbipaistvalt. Üldplaneeringu koostamise korraldaja on Lääne-Harju vald, kuid kuna üldplaneeringuga kavandatud ruumiline areng mõjutab paljusid vallaga seotud isikuid ja asutusi, siis on oluline anda kõigile võimalus osaleda neid puudutavate otsuste tegemisel.

Kaasamiskava on koostatud selleks, et üldplaneeringu ja KSH käigus erinevaid osapooli efektiivsemalt ja sisulisemalt kaasata. Kaasamise eesmärk ei ole üksnes informeerimine planeeringu protsessist ja käsitletavatest teemadest vaid aktiivsele diskussioonile kaasakutsumine planeeringulahenduse väljatöötamisel ja läbirääkimisel. Lisaks aitab läbimõeldud kaasamine üldplaneeringu koostamise protsessi laiemalt teadvustada ning sellega seotud otsuseid mitmekülgsemalt käsitleda.

8.1. INFOKANALID

Järgnevalt on loetletud peamised infokanalid, et huvitatud osapooled teaksid arvestada, milliste allikate kaudu edaspidi üldplaneeringu ja KSH kohta infot levitatakse.

- Koduleht <http://www.laaneharju.ee/>, siin kajastatakse infot ja uudiseid, mis üldplaneeringuga seotud: jooksvad teated, uudised, avalike väljapanekute ja arutelude info jm peamiselt menetluslik informatsioon ning planeerimisseadusega nõutud materjalid.
- Ideekorje rakendus planeeringuportaalil, mille kaudu on võimalik üldplaneeringu eskiislahenduse koostamise ajal esitada oma ettepanekuid kõigil soovijatel
- Facebook-i leht <https://www.facebook.com/laaneharjuvald/> - siin kajastatakse uudiseid ja teateid (nt avalike ürituste toimumise infot jms)
- Ajalehes Lääne Harju Valla Leht ning ajalehes Harju Elu avaldatakse uudiseid ja teateid, samuti avaldatakse jooksvalt tutvustavaid sisulisi artikleid üldplaneeringuga kavandatavatest arengutest ja peamistest käsitletavatest teemadest
- www.ametlikudteadaanded.ee on ametlike teadete avaldamise kanal
- Avalikud väljapanekud ja arutelud, mis viiakse läbi piirkondlike keskuste käidavamates hoonetes (vallavalitsuses, kultuuriasutuses, raamatukogus vm avalikus hoones). Avalikud väljapanekud ja arutelud korraldatakse kõikides valla endistes keskustes, vajadusel teistes piirkondades.
- Paberil kuulutused avaldatakse omavalitsuse olulisemates ja käidavamates asutustes: raamatukogu, lasteaed, muuseumid, kultuurikeskus, kauplused, vallavalitsus, postkontor jm.
- Huvitatud isikute kohta koostatakse eraldi nimekiri, keda olulistest etappidest elektrooniliselt teavitatakse. Sinna nimekirja lisatakse koostamise käigus mh need osapooled, kes enda kaasamisest huvitatud on.

8.2. KOOSTÖÖ TEGIJAD JA KAASATAVAD

Järgnevalt on toodud üldplaneeringu elluviimisega seotud asutused ning puudutatud ja huvitatud isikud, keda koostatava üldplaneeringu alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi üldplaneeringu vastu.

Osapoolte nimekiri täpsustub üldplaneeringu koostamise käigus, sh täiendavate käsitlemist vajavate teemade tekkimisel.

Käesolevas tabelis on eristatud asutusi, kellega tehakse koostööd ning isikuid ja asutusi, keda kaasatakse üldplaneeringu koostamisse. Viidatud erisus tuleneb planeerimisseadusest, mille kohaselt lõppeb koostöö alati kooskõlastamisega, mistõttu saab see olla üksnes haldusorganite vaheline suhtlus. Kaasamise käigus antakse võimalus esitada oma arvamusi üldplaneeringu kohta kõigil huvitatud ametitel ja isikutel.

Asutused, kellega Lääne-Harju Vallavalitsus teeb üldplaneeringu koostamisel koostööd ja kooskõlastab planeeringu²⁰:

Asutus/isik	Koostöö eesmärk	Koostöö viis
Kaitseministeerium	Riigikaitseväe vajadustega arvestamine, riigikaitseväe ehitiste (Ämari lennuväli, Klooga harjutusväli) tööviime tagamine teiste tegevuste kavandamisel, Ämari lennuvälja võimalik kasutuselevõtt tsiviillennuväljana.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Maaeluministeerium	Põllumajandustootmise jätkusuutlikkuse tagamine, väärtuslike põllumajandusmaadega arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, maaelu arengukavaga arvestamise koordineerimine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Keskkonnaamet	Planeeringu elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju vältimine või leevendamine; välisõhu kvaliteedi tagamine; hoiualade, püsielupaikade jm kaitsealuste alade või objektide kasutustingimustega arvestamine; täiendavate alade ja objektide kaitse alla võtmise vajaduse määramine; ettepanekute tegemine kaitsereežiimi täpsustamiseks; ehituskeeluvööndi vähendamise seotud teemad	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Lennuamet	Lennuohutuse tagamine, kui üldplaneeringuga kavandatakse nt tuuleparke või üle 45 meetriseid ehitisi; lennuväljakute kavandamine (Ämari lennuväli)	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Maa-amet	Lääne-Harju vallas asuvate keskkonnaregistri maardlate nimistus olevate maardlatega seonduv ning riigi maareservi jäetud maade administreerimine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Maanteeamet	Lääne-Harju valda läbivate riigiteede ja nendega seotud arenguplaanide ja maanteedest lähtuvate tingimuste ja piirangute kajastamine üldplaneeringus; maha- ja pealesõitude kavandamine; kergliiklusteed suuremate maanteedega läheduses; arendusalade realiseerimiseks (nt tööstusalad või elamualad)	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine

²⁰ Käesolevas tabelis on esitatud ka asutused, kellega koostööd ja kooskõlastamist ei nõua Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“, kuid kellega koostöö tegemist ja üldplaneeringu kooskõlastamist peab vajalikuks Lääne-Harju vald üldplaneeringu koostamise korraldajana (vt määruse § 2 lg 3).

	maanteedest lähtuvate tingimuste seadmine jms.	
Majandus- ja Kommunikatsiooniminis teerium	Raudtee arendusvõimalustega arvestamine; taastuvenergia tootmise arengute kavandamine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Muinsuskaitseamet	Planeeringu elluviimisega kaasnev mõju muinsuskaitsele, kultuurimälestistele, piirkondlike miljööväärtuste defineerimine ja vajadusel kaitsetingimuste seadmine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Põllumajandusamet	Uute maaparandussüsteemide rajamine või olemasolevatele maaparandussüsteemidele kaasnevad mõjud planeeringuga kavandatavast tegevusest	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Päästeamet	Ohutuse tagamine ohtlike või suurõnnetuse ohuga ettevõtete kavandamisel, olemasolevatest ohtlikest või suurõnnetuse ohuga ettevõtetest tulenevate piirangutega arvestamine teiste tegevuste planeerimisel	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Terviseamet	Ennekõike müranormide tagamine planeeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel, avalike supelrandadega seonduvad teemad; mõjuhindamise tulemuste kooskõlastamine (inimese tervisele kaasnevad mõjud)	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Politsei- ja Piirivalveamet	Lääne-Harju valla üldplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud riigipiiri valvamiseks vajalikele seire- ja valvetechnikale	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	Raudtee ja selle kaitsevööndiga arvestamine üldplaneeringu koostamisel	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Veterinaar- ja Toiduamet	Loomsete jäätmete käitlemiseks eelduste kavandamine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Veeteede Amet	Veesõiduohutusega seonduvad teemad, merealal toimuvate tegevustega arvestamine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Lääne-Nigula vald	Lääne-Harju vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Harku vald	Lääne-Harju vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis;

	üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	töökoosolekud; kooskõlastamine
Saue vald	Lääne-Harju vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Keila linn	Lääne-Harju vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine

Asutused ja isikud, kes kaasatakse Lääne-Harju valla üldplaneeringu koostamisse:

Asutus/isik	Kaasamise eesmärk	Kaasamise viis
Rahandusministeeriumi Harju talitus	Maakonna tasakaalustatud arengu suunaja, maakonnaplaneeringus seatud tingimuste ja suunistega arvestamine (rohevõrgustik, teenuskeskused jms), üldplaneeringu heakskiitja	Jooksev koostöö planeeringu koostamise käigus, kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse esitamine planeeringulahendusele; planeeringu heakskiitmine
Harjumaa Omavalitsuste Liit	Läänemaa omavalitsuste ühtse arengu eest seismine, vajalike maakondlike arengueelduste kajastamine üldplaneeringus, otste kokkuviiimine Harjumaa arengustrateegiaga	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; ideekorje; arvamuse esitamine planeeringulahendusele;
SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus	Vajalike maakondlike arengueelduste kajastamine üldplaneeringus	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; ideekorje; arvamuse esitamine planeeringulahendusele;
Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK)	Riigimetsa majandamisega seotud küsimused; metsade kaitse	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO) ²¹	Üldplaneeringu elluviimisega kaasnevate mõjudega arvestamine üldplaneeringu lahenduses	Teavitamine lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse valmimisest; KSH aruande osas seisukohtade küsimine; vajadusel töökoosolekute läbiviimine või eksperthinnangute küsimine

²¹ EKO liikmed on: SA Eestimaa Looduse Fond (ELF), MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing (EOÜ), MTÜ Eesti Roheline Liikumine (ERL), MTÜ Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex" (Sorex), MTÜ Läänerannik, Nõmme Tee Selts MTÜ (NTS), Pärandkoosluste Kaitse Ühing (PKÜ), Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus SA (SEI Tallinn), Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering MTÜ (TÜLKR), Balti Keskkonnafoorum MTÜ (BEF), SA Keskkonnaõiguse Keskus (KÖK)

AS Eesti Raudtee	Raudtee arenguvajadused ja ruumilised eeldused	Sisend lähteseisukohtade etapis ja liikuvusuuringu läbiviimisel; vajadusel töökoosolekud, osalemine töörühmades; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Telia Eesti AS	Sidetrassid valla territooriumil	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
MTÜ Paldiski Ettevõtjate Liit	Ettevõtluse arenguvajadustega arvestamine üldplaneeringu lahenduse koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
MTÜ Lääne-Harju Koostöökogu	Kodanikeühenduste ja ettevõtluse arenguvajadustega arvestamine üldplaneeringu lahenduse koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
MTÜ Harju Kalanduskogu	Harjumaa kalanduspiirkonna arengustrateegia rakendamine, sh väikesadamate arendamisega seondult	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Kogukonnakomisjon	Piirkondlike eripärade ja vajaduste kaardistamine ja nendega arvestamine üldplaneeringu koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Pakri Saarte Arenduse SA (Paavo Pilv)	Pakri saarte arendamishuvidega arvestamise kaalumine üldplaneeringu koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Eesti Erametsaliit	Üldplaneeringu lahendusega kaasnevad mõjud erametsaomanike tegevusele	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; avalikud koosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
MTÜ Kloogaranna Kultuuripärandi ja Looduskaitse Selts	Kohalike elanike ja piirkonna huvide eest seismine üldplaneeringu koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; avalikud koosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Lohusalu Poolsaare Loodusselts MTÜ	Kohalike elanike ja piirkonna huvide eest seismine üldplaneeringu koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; avalikud koosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Ohtu külaselts	Kohalike elanike ja piirkonna huvide eest seismine üldplaneeringu koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; avalikud koosolekud;

		arvamuse küsimine planeeringulahendusele
OÜ Metsagrupp	Üldplaneeringu lahendusega kaasnevad mõjud metsade majandamisele	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; avalikud koosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Valga Puu OÜ	Üldplaneeringu lahendusega kaasnevad mõjud metsade majandamisele	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; avalikud koosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Ketlin Jundas	Kinnistuomanike huvide eest seismine üldplaneeringu koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; avalikud koosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Ettevõtjad ja MTÜd (nimekiri täpsustatakse koostöös kohaliku omavalitsusega)	Arenguvajaduste ja -ootuste kaardistamine, sh nii uute tegevuste kavandamisel kui ka olemasoleva olukorra parendamisel nii turismi, ettevõtluse vms valdkonnas	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; küsitlus ettevõtlusanalüüsi koostamisel; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele

Lähtuvalt planeerimisseaduse § 81 lõikest 3 on valdkonna eest vastutaval ministril lisaks lähteseisukohtades nimetatud koostöötegijatele ja kaasatavatele õigus määrata täiendavaid isikuid ja asutusi, kellega tuleb üldplaneeringu koostamisel koostööd teha või keda tuleb üldplaneeringu koostamisse kaasata. Planeeringulahendus esitatakse riigihalduse ministrile täiendavate kooskõlastajate ning kaasatavate vajaduse määramiseks enne planeeringu kooskõlastamist põhilahenduse valmimise järgselt.

9. ÜLDPLANEERINGU JOONISED

Üldplaneeringu põhilahendusena koostatakse järgnevad teemajoonised:

- Maakasutus;
- Piirkondlikud ehitustingimused;
- Teed ning tehniline taristu.

Väärtuste ja piirangute joonis, mis kajastab riiklike registrite põhiseid väärtuslikke objekte ning alasid koos nendest tulenevate kitsendustega koostatakse lisajoonisena, mis kajastab infot üldplaneeringu koostamise seisuga. Pärast kehtestamist peab vastavat ajakohast infot vaatama riiklikest registritest.

Täpsemad väljavõtted antakse Paldiski linna ning vajadusel teiste tiheasustatud piirkondade kohta.

Üldplaneering vormistatakse ArcGIS tarkvaraga, et võimaldada digitaalselt kaasaegset üldplaneeringu koostamise ning esitlemise lahendust. Lisaks tavapärasele üldplaneeringu teksti- ning kaardifailidele, koostatakse ka üldplaneeringu veebirakendus, kus planeeringu maakasutus ning vastavad tingimused jm olulisemad valdkonnad on ülevaatlikult ja erinevates nutiseadmetes kuvatavad.

Üldplaneeringu käigus võib selguda täiendavate teemajooniste koostamise vajadus või teatud teemade koondamine ühele joonisele.

10. KOOSTATAVAD ANALÜÜSID

Üldplaneeringu koostamise raames koostatakse järgmised analüüsid või eksperthinnangud:

- Maakasutuse analüüs

Analüüsitakse seni kehtinud üldplaneeringutega määratud olemasoleva ja perspektiivse maakasutuse muutuseid tänaseks kujunenud olukorraga. Nii luuakse seosed eelmise üldplaneeringuga ning vaadeldakse mis on tänaseks muutunud, millised põhimõtted toimivad ning mida on vaja uuendada, kus on kavandatud maakasutused ellu viidud ning kus on veel reservalasid ellu viimata.

- Liikuvusuuring

Eesmärgiks on inimeste liikumissuundade ja -põhjuste teadasaamine valla sees, sellest välja ning sisse. Liikuvusuuringu käigus analüüsitakse, millised on valla tõmbekeskused ja toimepiirkonnad, mille vahel inimesed peamiselt liiguvad (ühistransport, kergliiklus, autoliiklus). Juurde vaadatakse ka lähialasid (Harku vald, Saue vald, Tallinna linn), et mõista, millised seosed on valla lähialadega.

Liikuvusuuringu raames viiakse läbi ka parkimiskorraldust hõlmav analüüs.

- Rohevõrgustiku analüüs

Maakonnaplaneeringuga kavandatud rohevõrgustikku analüüsitakse Lääne-Harju valla kontekstis vastavalt rohevõrgustiku planeerimisjuhendile ning tulemustega arvestatakse üldplaneeringu teiste valdkondade kavandamisel.

- Rannikualade analüüs

Eesmärk on välja selgitada sobivaimad asukohad supluskohtade, lautrikohtade, sadamate juurdepääsude ja muu seonduva planeerimiseks.

- Loodusressursside analüüs

Üldplaneeringu koostamise käigus võib selguda täiendavate analüüside koostamise vajadus.

LISA 1. LÄHTEMATERJALID

- Lääne-Harju vallas kehtivad ja koostatavad detailplaneeringud
- Harku valla kehtiv üldplaneering
- Saue vallas kehtiv ja koostamisel olev üldplaneering
- Lääne-Harju vallas kehtivad üldplaneeringud ja koostamisel olev üldplaneering
- Keila linna kehtiv ja koostamisel olev üldplaneering
- Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030
- Harjumaa arengustrateegia 2035+
- Üleriigiline planeering Eesti 2030+
- Harju maakonnaplaneering 2030+ ja selle keskkonnamõju strateegiline hindamine

LISA 2. ÜLEVAADE LÄÄNE-HARJU VALLAST

Lisa 2 on esitatud eraldi dokumendina.

LISA 3. KOOSTÖÖ JA KAASAMISE KÄIGUS LAEKUNUD ETTEPANEKUD

PlanS § 81 kohaselt esitatakse üldplaneeringu LS ja KSH VTK seisukohtade esitamiseks planeerimisseaduses nõutud isikutele ja asutustele. Laekunud seisukohtadest lähtuvalt täiendatakse planeeringu lähteseisukohti ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsust. Laekunud seisukohtade ülevaade lisatakse käesolevasse peatükki, seisukohad (laekunud kirjad) lisatakse dokumendile. Täiendatud LS ja KSH VTK ning ülevaade laekunud seisukohtadest avalikustatakse planeeringu koostamise korraldaja ehk Lääne-Harju valla veebilehel.